

Svet
Evropske unije

Bruselj, 9. oktober 2014
(OR. en)

11103/13
DCL 1

WTO 139
SERVICES 26
FDI 17
USA 18

PREKLIC TAJNOSTI

Dokument:	ST 11103/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED
Datum:	17. junij 2013
Nov status:	Javno

Zadeva:	Smernice za pogajanja o čezatlantskem partnerstvu na področju trgovine in naložb med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike
---------	--

Delegacije prejmejo priloženo različico navedenega dokumenta, katerega tajnost je bila preklicana.

Besedilo tega dokumenta je identično besedilu prejšnje različice.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 17. junij 2013 (25.06)
(OR. en)**

11103/13

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

**WTO 139
SERVICES 26
FDI 17
USA 18**

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Smernice za pogajanja o čezatlantskem partnerstvu na področju trgovine in naložb med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike

---

V prilogi vam pošiljamo smernice za pogajanja o čezatlantskem partnerstvu na področju trgovine in naložb med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike, kot jih je sprejel Svet za zunanje zadeve (trgovina) 14. junija 2013.

Opomba: Ta dokument vsebuje informacije stopnje RESTREINT EU/EU RESTRICTED, katerih nepooblaščno razkritje bi lahko ogrozilo interese Evropske unije ali ene ali več njenih držav članic. Zato pozivamo vse naslovnike, da s tem dokumentom ravnajo še posebej previdno in skladno z varnostnimi pravili Sveta za ravnanje z dokumenti stopnje RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

SMERNICE ZA POGAJANJA O CELOVITEM SPORAZUMU O TRGOVINI IN NALOŽBAH, IMENOVANEM ČEZATLANTSKO PARTNERSTVO MED EVROPSKO UNIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA PODROČJU TRGOVINE IN NALOŽB

Narava in področje uporabe sporazuma

1. Sporazum bo vseboval izključno določbe o trgovini in z njo povezanih področjih, ki se bodo uporabljale med pogodbenicama. Sporazum bi moral potrjevati, da čezatlantsko partnerstvo na področju trgovine in naložb temelji na skupnih vrednotah, kot so zaščita in spodbujanje človekovih pravic ter mednarodna varnost.
2. Sporazum bo ambiciozen, celovit, uravnotežen in povsem usklajen s pravili in obveznostmi Svetovne trgovinske organizacije (STO).
3. S sporazumom bo zagotovljena vzajemna liberalizacija trgovine z blagom in storitvami, določena pa bodo tudi pravila v zvezi s trgovinskimi vprašanji, ki v ambicioznosti presegajo obstoječe zaveze, prevzete v okviru STO.
4. Obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma, bodo zavezujoče za vse ravni uprave.

Opomba: Ta dokument vsebuje informacije stopnje RESTREINT EU/EU RESTRICTED, katerih nepooblaščno razkritje bi lahko ogrozilo interese Evropske unije ali ene ali več njenih držav članic. Zato pozivamo vse naslovnike, da s tem dokumentom ravnajo še posebej previdno in skladno z varnostnimi pravili Sveta za ravnanje z dokumenti stopnje RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

5. Sporazum bodo sestavljala tri ključna področja: (a) dostop do trga, (b) regulativna vprašanja in netarifne ovire ter (c) pravila. Pogajanja o vseh treh področjih bodo potekala hkrati in v okviru t. i. paketnega pristopa, s katerim bo zagotovljena uravnoteženost med odpravo dajatev, odpravo nepotrebnih regulativnih ovir v trgovini in izboljšanjem pravil, s čimer bodo doseženi konkretni rezultati na vsakem od teh področij, pa tudi učinkovito odprtje trgov obeh pogodbenic.

Uvodne izjave in splošna načela

6. V uvodnih izjavah bo poudarjeno, da partnerstvo z Združenimi državami Amerike temelji na skupnih načelih in vrednotah, ki so skladni z načeli in cilji zunanjega delovanja Unije. Med drugim se bodo uvodne izjave sklicevale na:
- skupne vrednote na področjih, kot so človekove pravice, temeljne svoboščine, demokracija in pravna država;
  - zavezo pogodbenic trajnostnemu razvoju in prispevek mednarodne trgovine h gospodarski, družbeni in okoljski razsežnosti trajnostnega razvoja, vključno z gospodarskim razvojem, polno in produktivno zaposlenostjo, dostojnim delom za vse ter varstvom in ohranjanjem okolja in naravnih virov;
  - zavezo pogodbenic za sklenitev sporazuma, ki bo popolnoma usklajen z njunimi pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva v STO, ter bo podpiral večstranski trgovinski sistem;
  - pravico pogodbenic, da na ravni, ki se jima zdi primerna, sprejmeta ukrepe, potrebne za uresničitev legitimnih ciljev javne politike zaradi zagotavljanja varovanja zdravja, varnosti, pravic delavcev in potrošnikov ter okolja ter spodbujanje kulturne raznolikosti, kot je določeno v Unescovi konvenciji o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov;
  - skupni cilj pogodbenic, da bosta upoštevali posebne izzive, s katerimi se srečujejo mala in srednja podjetja med prispevanjem k razvoju trgovine in naložb;
  - zavezo pogodbenic, da bosta komunicirali z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, tudi z zasebnim sektorjem in organizacijami civilne družbe.

Cilji

7. Cilj sporazuma je povečati obseg trgovine in naložb med EU in ZDA; v ta namen naj bi se sprostil neizkoriščen potencial pravega čezatlantskega trga, ki bo ustvaril nove gospodarske priložnosti za ustvarjanje rasti in delovnih mest z boljšim dostopom do trga in večjo regulativno združljivostjo ter tlakoval pot za svetovne standarde.
8. Sporazum bi moral potrditi, da je trajnostni razvoj najpomembnejši cilj pogodbenic ter da si bosta slednji prizadevali zagotoviti in spodbujati spoštovanje mednarodnih okoljskih in delovnih sporazumov in standardov ob hkratnem spodbujanju visoke ravni varstva okolja ter pravic delavcev in potrošnikov, skladno s pravnim redom EU in zakonodajo držav članic. Sporazum bi moral potrditi, da pogodbenici ne bosta spodbujali trgovine ali neposrednih tujih naložb z manj strogimi nacionalno zakonodajo in standardi na področju okolja, dela ali varnosti in zdravja pri delu niti z zniževanjem temeljnih delovnih standardov ali politik in zakonodaje, namenjenih varovanju in spodbujanju kulturne raznolikosti.
9. Sporazum ne bo vseboval določb, ki bi lahko posegale v kulturno in jezikovno raznolikost Unije ali njenih držav članic, predvsem v kulturnem sektorju, niti Uniji in njenim državam članicam preprečeval, da bi zaradi posebnega statusa kulturnega sektorja v EU in njenih državah članicah ohranile obstoječe politike in ukrepe v podporo temu sektorju. Sporazum ne bo vplival na zmožnost Unije in njenih držav članic za izvajanje politik in ukrepov, da bi se upoštevale spremembe tega sektorja, zlasti v digitalnem okolju.

DOSTOP DO TRGA

Blagovna menjava

10. *Dajatve in druge zahteve v zvezi z uvozom in izvozom*

Cilj sporazuma bo odprava vseh dajatev v dvostranski trgovini, pri čemer je skupni cilj, da se tarife ob začetku veljavnosti sporazuma v veliki meri odpravijo, preostale tarife pa se – z izjemo najbolj občutljivih – odpravijo postopno, a v razmeroma kratkem časovnem okviru. Med pogajanjem bosta pogodbenici preučili možnosti za obravnavo najbolj občutljivih izdelkov, vključno s tarifnimi kvotami. Vse carine, davki, pristojbine ali dajatve, ki se obračunajo na izvoz, količinske omejitve izvoza ali zahteve glede dovoljenj za izvoz v drugo pogodbenico, ki jih ne upravičujejo izjeme iz sporazuma, se z začetkom uporabe sporazuma odpravijo. Pogajanja se morajo dotakniti vprašanj glede preostalih ovir v trgovini z blagom z dvojno uporabo, ki vplivajo na celovitost enotnega trga.

11. *Pravila o poreklu*

Cilj pogajanj bo uskladiti pristopa EU in ZDA na področju pravil o poreklu, da se olajša trgovina med pogodbenicama ter upoštevajo pravila o poreklu EU in interesi proizvajalcev v EU. Njihov cilj bi moral biti tudi, da se upravne napake ustrezno obravnavajo. Ko bo Komisija predstavila analizo možnih gospodarskih posledic sporazuma, bo – ob predhodnem posvetovanju z Odborom za trgovinsko politiko – preučen obseg kumulacije s sosednjimi državami, ki so tako z EU kot ZDA sklenile sporazum o prosti trgovini.

12. *Splošne izjeme*

Sporazum bo vključeval klavzulo o splošnih izjemah na podlagi členov XX in XXI GATT.

13. *Protidamping in izravnalni ukrepi*

Sporazum bi moral vsebovati klavzulo o protidampingu in izravnalnih ukrepih, ki bi potrjevala, da lahko katera koli pogodbenica sprejme ustrezne protidampinške ukrepe in/ali izravnalne subvencije v skladu s Sporazumom STO o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini iz leta 1994 ali Sporazumom STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih. S sporazumom bi bilo treba vzpostaviti redni dialog o vprašanih trgovinske zaščite.

14. *Zaščitni ukrepi*

Da bi se kar najbolj uresničile zaveze glede liberalizacije, bi moral sporazum vsebovati dvostransko zaščitno klavzulo, s katero lahko katera koli pogodbenica delno ali v celoti odpravi preferencialne, kadar večji uvoz izdelka iz druge pogodbenice povzroča ali bi lahko povzročil resno škodo domači industriji.

Trgovina s storitvami in ustanavljanje

15. Cilj pogajanj o trgovini s storitvami bo utrditi obstoječo avtonomno raven liberalizacije obeh pogodbenic na najvišji ravni liberalizacije iz veljavnih sporazumov o prosti trgovini, skladno s členom V GATS, ki zajema znatni del vseh sektorjev in vse načine dobave, hkrati pa zagotoviti nov dostop do trga z odpravo preostalih dolgotrajnih ovir pri dostopu do trga ob upoštevanju občutljive narave nekaterih sektorjev. Poleg tega bodo ZDA in EU vključile zavezujoče obveze, da se zagotovijo preglednost, nepristranskost in dolžno pravno postopanje v zvezi z zahtevami in postopki za izdajo dovoljenj in kvalifikacije ter da se okrepijo regulativne ureditve iz veljavnih sporazumov med ZDA in EU o prosti trgovini.

16. Pogodbenici bi se morali dogovoriti o tem, da ne bosta podjetij, hčerinskih podjetij in podružnic druge pogodbenice pri ustanavljanju na njenem ozemlju nič manj ugodno obravnavali kot svoja podjetja, hčerinska podjetja in podružnice ter da bosta pri tem ustrezno upoštevali občutljivo naravo nekaterih posebnih sektorjev.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

17. S sporazumom bi bilo treba oblikovati okvir za lažje priznavanje profesionalnih kvalifikacij.
18. Sporazum ne bo preprečeval uveljavljanja izjem v zvezi z opravljanjem storitev, upravičenih v okviru ustreznih pravil STO (člena XIV in člena XIVa GATS). Komisija bi morala tudi zagotoviti, da nobena od določb iz sporazuma pogodbenicama ne bo preprečevala uporabe nacionalne zakonodaje, predpisov in zahtev glede vstopa na ozemlje in zadrževanja na njem, če pri tem ne izničita ali omejita koristi, pridobljenih s sporazumom. Pravo, predpisi in zahteve EU in držav članic glede dela in delovnih pogojev se uporabljajo še naprej.
19. Visoko kakovost javnih storitev EU bi bilo treba ohraniti v skladu s PDEU in zlasti protokolom št. 26 o storitvah splošnega pomena, pri tem pa upoštevati zavezo EU na tem področju, vključno z GATS.
20. Storitve, opravljene pri izvajanju vladnih pooblastil, kot so opredeljene v členu I.3 GATS, se izključijo iz teh pogajanj.
21. To poglavje ne zajema avdiovizualnih storitev.

Zaščita naložb

22. Cilj pogajanj o naložbah bo doseči dogovor o določbah v zvezi z liberalizacijo in zaščito naložb, vključno s področji z mešanimi pristojnostmi, kot so portfeljske naložbe ter premoženjski in razlastitveni vidiki, na podlagi največje možne liberalizacije in najvišjih standardov zaščite, o katerih sta se doslej dogovorili pogodbenici. Po predhodnem posvetovanju z državami članicami in v skladu s Pogodbama EU bo vključitev zaščite naložbe ter reševanja sporov med vlagatelji in državo odvisna od tega, ali bo najdena zadovoljiva rešitev, ki bo skladna z interesi EU v zvezi z vprašanji iz odstavka 23. Ta zadeva bo preučena tudi ob upoštevanju končne uravnoteženosti sporazuma.
23. V zvezi z zaščito naložb bi moral biti cilj posameznih določb sporazuma:
- zagotavljati najvišjo možno raven pravnega varstva in pravne varnosti za evropske vlagatelje v ZDA,
  - spodbujati evropske standarde zaščite, da se poveča privlačnost Evrope za tuje naložbe,
  - zagotavljati enake konkurenčne pogoje za vlagatelje v ZDA in v EU,
  - graditi na izkušnjah in najboljši praksi držav članic, pridobljenih pri njihovih dvostranskih naložbenih sporazumih s tretjimi državami
  - ter neposeganje v pravico EU in držav članic, da v skladu s svojimi pristojnostmi sprejemajo in izvajajo ukrepe, potrebne za nediskriminatorno doseganje legitimnih ciljev javne politike, na primer v zvezi s socialno varnostjo, okoljem, varnostjo, stabilnostjo finančnega sistema, javnim zdravjem in varnostjo. V sporazumu bi bilo treba upoštevati politike EU in njenih držav članic za spodbujanje in varovanje kulturne raznolikosti.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Področje uporabe: poglavje sporazuma o zaščiti naložb bi moralo zajemati širok krog vlagateljev in njihovih naložb, vključno s pravicami intelektualne lastnine, ne glede na to, ali je bila naložba izvedena pred začetkom veljavnosti sporazuma ali po njem.

Standardi obravnave: pogajanja bi morala težiti k vključitvi zlasti, a ne zgolj naslednjih standardov obravnave in pravil:

- a) poštena in pravična obravnava, vključno s prepovedjo nerazumnih, samovoljnih ali diskriminatornih ukrepov,
- b) nacionalna obravnava,
- c) obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi,
- d) zaščita pred neposredno in posredno razlastitvijo, vključno s pravico do hitrega, ustreznega in učinkovitega nadomestila,
- e) celovita zaščita in varnost vlagateljev in naložb,
- f) druge določbe za učinkovito zaščito, kot je "krovnna klavzula",
- g) prosti pretok kapitala in plačil vlagateljev,
- h) pravila v zvezi s subrogacijo.

Izvrševanje: sporazum bi moral težiti k zagotavljanju učinkovitega in sodobnega mehanizma reševanja sporov med vlagatelji in državo, ki bi zagotavljal preglednost, neodvisnost arbitrov in predvidljivost sporazuma, vključno z možnostjo, da pogodbenici določita zavezujočo razlago sporazuma. Vključeno bi moralo biti reševanje sporov med državami, ki pa ne bi smelo posegati v pravico vlagateljev, da uporabijo mehanizme za reševanje sporov med vlagatelji in državo. S sporazumom bi morala biti vlagateljem zagotovljena vrsta arbitražnih forumov, kot so trenutno na voljo v okviru dvostranskih naložbenih sporazumov držav članic. Mehanizem za reševanje sporov med vlagatelji in državo bi moral vključevati zaščito pred očitno neupravičenimi ali neresnimi zahtevki. Preučiti bi bilo treba možnost pritožbenega mehanizma, ki bi se v skladu s sporazumom uporabljal pri reševanju sporov med vlagatelji in državo, ter ustrezne povezave med mehanizmom reševanja sporov med vlagatelji in državo in nacionalnimi pravnimi sredstvi.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Povezava z drugimi deli sporazuma: določbe o zaščiti naložb ne bi smele biti povezane z zavezami glede dostopa do trga v zvezi z naložbami iz drugih delov Sporazuma. Mehanizem reševanja sporov med vlagatelji in državo se ne sme uporabljati za določbe o dostopu do trga. Te zaveze glede dostopa do trga lahko po potrebi vključujejo pravila, ki prepovedujejo zahteve glede uspešnosti.

Vsi organi in subjekti na poddržavni ravni (na primer zvezne države ali občine) bi morali dejansko izvajati določbe iz poglavja tega sporazuma o zaščiti naložb.

Javna naročila

24. Sporazum mora biti zasnovan čim bolj ambiciozno in izid pogajanj o revidiranem sporazumu o vladnih naročilih dopolnjevati tako, da se zajame čim več področij (naročniki, sektorji, pragovi in pogodbe o izvajanju storitev, med drugim zlasti o javni gradnji). Cilj sporazuma bo izboljšati vzajemni dostop do trgov javnih naročil na vseh upravnih ravneh (nacionalni, regionalni in lokalni) in na področju javnih storitev, da se zajame ustrezno poslovanje podjetij na tem področju in zagotovi obravnava, ki ne bo nič manj ugodna od obravnave lokalno ustanovljenih ponudnikov. Sporazum mora vključevati tudi pravila in predpise za obravnavo ovir, ki negativno vplivajo na trg javnih naročil druge pogodbenice, vključno z zahtevami glede lokalne vsebine in lokalne proizvodnje, zlasti določbami "Kupuj ameriško" (*Buy America(n)*), in zahtevami, ki se uporabljajo za postopke za oddajo javnih naročil, tehnične specifikacije, postopke pravnega varstva in veljavne izjeme, tudi za mala in srednja podjetja, da se izboljša dostop do trga ter po potrebi racionalizirajo in poenostavijo postopki ter poveča njihova preglednost.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

REGULATIVNA VPRAŠANJA IN NETARIFNE OVIRE

25. Cilj sporazuma bo s pomočjo uspešnih in učinkovitih mehanizmov ter z doseganjem ambiciozne ravni regulativne združljivosti za blago in storitve, tudi z vzajemnim priznavanjem, usklajevanjem in okrepljenim sodelovanjem med regulatorji, odpraviti nepotrebne ovire v trgovini in naložbah, vključno z obstoječimi netarifnimi trgovinskimi ovirami. Regulativna združljivost ne sme posegati v pravico do urejanja s predpisi, da se zagotovi raven varovanja zdravja, varnosti, potrošnikov, pravic delavcev, okolja in kulturne raznolikosti, ki se zdi posamezni pogodbenici primerna, ali da se izpolnijo drugi legitimni regulativni cilji, ter mora biti v skladu s cilji iz odstavka 8. V ta namen mora sporazum vsebovati določbe o naslednjih področjih:

– *sanitarni in fitosanitarni ukrepi (SFS)*

Pri pogajanjih o ukrepih SFS je treba upoštevati pogajalske smernice, ki jih je Svet sprejel 20. februarja 1995 (dok. Sveta 4976/95). Pogodbenici uvedeta določbe, ki temeljijo na sporazumu STO o SFS in določbah veljavnega veterinarskega sporazuma, in pravila v zvezi z zdravstvenim varstvom rastlin ter vzpostavita dvostranski forum za boljša dialog in sodelovanje na področju vprašanj SFS. Na področjih, ki jih zajema veljavni veterinarski sporazum EU-ZDA, bi bilo treba še pred začetkom pogajanj razmisliti o ustreznih določbah. Določbe poglavja o SFS bodo temeljile na glavnih načelih sporazuma STO o SFS, vključno z zahtevo, da morajo sanitarni in fitosanitarni ukrepi posamezne pogodbenice temeljiti na znanstvenih dognanjih in mednarodnih standardih ali znanstvenih ocenah tveganja, ob hkratnem priznavanju pravice pogodbenic, da ocenita in obvladujeta tveganje skladno z ravno zaščito, ki se jima zdi ustrezna, zlasti takrat, ko ustrezni znanstveni dokazi niso popolni, uporabljati pa bi se smele le toliko, kolikor je potrebno za varovanje življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin, in se spreminjati pregledno, brez nepotrebnih zamud. Cilj sporazuma bi morala biti tudi vzpostavitev mehanizmov za sodelovanje med pogodbenicami, s katerimi se bo med drugim preučila enakovrednost na področju dobrega počutja živali.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

S sporazumom bi se bilo treba zavzemati tudi za popolno preglednost sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, ki se uporabljajo za trgovino, zlasti pa bi vzpostaviti določbe za priznavanje enakovrednosti, predhodno uvrščanje prehrambenih obratov na seznam, preprečevanje izvajanja predcarinjenja, priznavanje zdravstvenega statusa pogodbenic "brez bolezni" in "brez zajedavcev" ter načela regionalizacije bolezni živali in rastlinskih zajedavcev.

– *tehnični predpisi, standardi in postopki za oceno skladnosti*

Na podlagi zavez pogodbenic, ki izhajajo iz sporazuma STO o tehničnih ovirah v trgovini, pogodbenici uvedeta tudi določbe, ki takšne določbe razširjajo in dopolnjujejo, da tako olajšata dostop do svojih trgov, ter vzpostavita mehanizem za boljši dialog in sodelovanje za obravnavo dvostranskih vprašanj na področju tehničnih ovir v trgovini. Cilji teh določb bi bili naslednji: večja odprtost, preglednost in zблиževanje regulativnih pristopov in zahtev ter s tem povezanih postopkov razvoja standardov, tudi za namen sprejetja ustreznih mednarodnih standardov, med drugim pa tudi zmanjšanje števila odvečnih in obremenjujočih zahtev glede preskušanja in certificiranja, spodbujanje zaupanja v organe druge pogodbenice za oceno skladnosti ter poglobitev sodelovanja pri vprašanjih ocenjevanja skladnosti in standardizacije na svetovni ravni. Razmisliti bi bilo treba tudi o določbah o označevanju in načinih preprečevanja zavajajočega obveščanja potrošnikov.

– *regulativna skladnost*

Sporazum bo zajemal horizontalna pravila o regulativni skladnosti in preglednosti za razvoj in izvajanje stroškovno in drugače učinkovitih ter skladnejših predpisov za blago in storitve, vključno z zgodnjim posvetovanjem o pomembnih predpisih, uporabo ocen učinka, presojami, rednimi pregledi obstoječih regulativnih ukrepov in uporabo dobrih regulativnih praks.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

– *sektorske določbe*

Sporazum bo zajemal določbe ali priloge, ki vsebujejo dodatne zaveze ali ukrepe za spodbujanje regulativne združljivosti v specifičnih, vzajemno dogovorjenih sektorjih blaga in storitev, da se zmanjšajo stroški, ki izhajajo iz regulativnih razlik v specifičnih sektorjih, po potrebi vključno s preučitvijo pristopov v zvezi z usklajevanjem predpisov, enakovrednostjo ali vzajemnim priznavanjem. To bi moralo med drugim vključevati specifične in vsebinske določbe in postopke v sektorjih, ki so posebnega pomena za čezatlantsko gospodarstvo, med drugim, a ne izključno v avtomobilski in kemični industriji ter v farmacevtski in drugih industrijah na področju zdravstva, pa tudi na področjih informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter finančnih storitev, da se zagotovi odprava obstoječih in prepreči sprejetje novih netarifnih trgovinskih ovir ter omogoči dostop do trga na višji ravni, kot je tista, zagotovljena s horizontalnimi pravili sporazuma. V zvezi s finančnimi storitvami bi morala pogajanja težiti tudi k skupnemu okviru za bonitetno sodelovanje.

26. Sporazum mora vsebovati tudi okvir za opredelitev priložnosti in usmerjanje nadaljnega dela na področju regulativnih vprašanj, vključno z določbami, ki zagotavljajo institucionalno podlago za upoštevanje izida naknadnih razprav o urejanju s predpisi v sporazum.
27. Sporazum mora biti zavezujoč za vse regulatorje in druge pristojne organe obeh pogodbenic.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

PRAVILA

Pravice intelektualne lastnine

28. Sporazum mora zajemati vprašanja v zvezi s pravicami intelektualne lastnine. Odražal bo velik pomen, ki ga pogodbenici pripisujeta zaščiti pravic intelektualne lastnine, in razširil obstoječi dialog med EU in ZDA na tem področju.
29. Pogajanja bi morala zlasti obravnavati področja, ki so najbolj pomembna za spodbujanje izmenjave blaga in storitev z vsebino, ki je predmet pravic intelektualne lastnine, da se podprejo inovacije. Cilj pogajanj bo s sporazumom zagotoviti okrepljeno zaščito in priznavanje geografskih označb EU na način, ki bo dopolnjeval in razširil TRIPS, obravnavati pa bo treba tudi povezavo z njihovo dotedanjo uporabo na trgu ZDA, da se zadovoljivo razrešijo obstoječi spori. Po predhodnem posvetovanju z Odborom za trgovinsko politiko bodo v pogajanjih preučena dodatna vprašanja v zvezi s pravicami intelektualne lastnine.
30. Sporazum ne bo vseboval določb o kazenskih sankcijah.

Trgovina in trajnostni razvoj

31. Sporazum bo vključeval zaveze obeh pogodbenic glede delovnopравnih in okoljskih vidikov trgovine in trajnostnega razvoja. Preučeni bodo ukrepi za olajšanje in spodbujanje trgovine z okolju prijaznim in nizkoogljičnim blagom, z energijo in viri gospodarnim blagom, storitvami in tehnologijami, tudi s pomočjo zelenih javnih naročil, ter za spodbujanje potrošnikov k premišljeni izbiri. Sporazum bo vključeval tudi določbe za spodbujanje spoštovanja in učinkovitega izvajanja mednarodno dogovorjenih standardov in sporazumov na delovnopравnem in okoljskem področju kot potrebnega pogoja za trajnostni razvoj.

32. Sporazum bo vključeval mehanizme za podporo spodbujanju dostojnega dela z učinkovitim nacionalnim izvajanjem temeljnih delovnih standardov Mednarodne organizacije dela (MOD), opredeljenih v Deklaraciji MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu iz leta 1998 ter ustreznih večstranskih okoljskih sporazumih, ter za poglobitev sodelovanja pri trgovinskih vidikih trajnostnega razvoja. Poudariti bi bilo treba tudi pomen izvajanja in izvrševanja domače delovne in okoljske zakonodaje. Sporazum bi moral vključevati tudi določbe v podporo mednarodno priznanim standardom družbene odgovornosti podjetij ter ohranjanju, trajnostnemu upravljanju in spodbujanju trgovine z zakonito pridobljenimi in trajnostnimi naravnimi viri, kot so les, prostoživeče živali in ribolovni viri. S sporazumom bo predvideno spremljanje izvajanja teh določb z mehanizmom, ki bo vključeval udeležbo civilne družbe, ter mehanizmom za reševanje morebitnih sporov.
33. Gospodarski, družbeni in okoljski učinki bodo ocenjeni z neodvisno oceno učinka na trajnostni razvoj, pri kateri bo sodelovala civilna družba ter ki bo opravljena hkrati s pogajanjem in zaključena pred parafiranjem sporazuma. Namen ocene učinka na trajnostni razvoj bo pojasniti verjetne učinke sporazuma na trajnostni razvoj ter predlagati ukrepe (na trgovinskih in netrgovinskih področjih) za maksimiranje koristi sporazuma in preprečevanje ali zmanjšanje morebitnih negativnih učinkov. Komisija zagotovi, da se ocena učinka na trajnostni razvoj izvede ob rednem posvetovanju z vsemi ustreznimi deležniki civilne družbe. Komisija se tudi med pogajanjem redno posvetuje z vsemi ustreznimi deležniki civilne družbe.

Carine in olajševanje trgovine

34. Sporazum mora vključevati določbe o olajševanju trgovine med pogodbenicama, obenem pa zagotavljati učinkovit nadzor in ukrepe za preprečevanje goljufij. V ta namen mora med drugim vključevati zaveze pogodbenic glede pravil, zahtev, formalnosti in postopkov v zvezi z uvozom, izvozom in tranzitom, ki bodo ambiciozno zastavljene in presegle zaveze, ki izhajajo iz članstva v STO. Te določbe bi morale spodbujati posodobitev in poenostavitev pravil in postopkov, standardno dokumentacijo, preglednost, vzajemno priznavanje standardov in sodelovanje med carinskimi organi.

Sektorski trgovinski sporazumi

35. Sporazum bi moral po potrebi pregledati, razširiti in dopolnjevati obstoječe sektorske trgovinske sporazume, kot so Sporazum med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o trgovini z vinom, zlasti kar zadeva pogajanja o pogojih iz Priloge II k Sporazumu iz leta 2005, Sporazum o medsebojnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike ter Sporazum med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o carinskem sodelovanju in medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah.

Trgovina in konkurenca

36. Sporazum bi moral težiti k vključitvi določb o politiki konkurence, vključno z določbami o protimonopolni politiki, združitvah in državnih pomočeh. Poleg tega bi moral obravnavati državne monopole, podjetja v državni lasti ter podjetja s posebnimi ali ekskluzivnimi pravicami.

Energija in surovine: trgovinski vidiki

37. Sporazum bo vključeval določbe o trgovinskih in naložbenih vidikih energije in surovin. Pogajanja bi morala težiti k zagotovitvi odprtega, preglednega in predvidljivega poslovnega okolja na področju energetike ter k zagotovitvi neomejenega in trajnega dostopa do surovin.

Mala in srednja podjetja

38. Sporazum bo vključeval določbe o trgovinskih vidikih malih in srednjih podjetij.

Pretok kapitala in plačila

39. Sporazum bo vseboval določbe o popolni liberalizaciji tekočih plačil in pretoka kapitala ter klavzulo o odlogu plačil. Vseboval bo določbe o izjemah (npr. v primeru resnih težav monetarne politike in politike menjalnega tečaja ali bonitetnega nadzora in obdavčenja), ki bodo v skladu z določbami o prostem pretoku kapitala iz Pogodbe EU. Pri pogajanjih je treba upoštevati občutljivo naravo liberalizacije pretoka kapitala, ki ni povezan z neposrednimi naložbami.

Preglednost

40. Sporazum bo obravnaval vprašanja preglednosti. V ta namen bo vključeval določbe o:

- zavezi predhodnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi o uvedbi ukrepov, ki vplivajo na trgovino in naložbe;
- objavi splošnih pravil in ukrepov, ki vplivajo na mednarodno trgovino in naložbe na področju blaga in storitev;
- preglednosti v zvezi z uporabo ukrepov, ki vplivajo na mednarodno trgovino in naložbe na področju blaga in storitev.

41. Nobena določba tega sporazuma ne bi smela vplivati na zakonodajo EU ali držav članic o dostopu javnosti do uradnih dokumentov.

Druga področja

42. Po analizi, ki jo izvede Komisija, se lahko v sporazum ob predhodnem posvetovanju z Odborom za trgovinsko politiko in v skladu s Pogodbama EU vključijo določbe v zvezi z drugimi področji trgovinskih in gospodarskih odnosov, če se med pogajanjem izkaže, da za to obstaja obojestranski interes.

Institucionalni okvir in končne določbe

43. *Institucionalni okvir*

S sporazumom bo vzpostavljena institucionalna struktura, s katero se bo zagotovilo učinkovito spremljanje izpolnjevanja zavez iz sporazuma ter spodbujalo postopno zблиževanje zakonodajnih ureditev.

44. Komisija bo zaradi preglednosti o poteku pogajanj redno poročala Odboru za trgovinsko politiko. Komisija lahko v skladu s Pogodbama Svetu poda priporočila za morebitne dodatne pogajalske smernice o katerem koli vprašanju, za katere veljajo isti postopki sprejetja in pravila o glasovanju kakor za ta mandat.

45. *Reševanje sporov*

Sporazum bo vključeval ustrezen mehanizem za reševanje sporov, ki bo zagotavljal, da pogodbenici spoštujeta vzajemno dogovorjena pravila.

Sporazum bi moral vključevati določbe za ustrezno reševanje problemov, kot je prožen mehanizem mediacije. V tem mehanizmu bo posebna pozornost namenjena lažjemu reševanju nesoglasij pri vprašanjih v zvezi z netarifnimi trgovinskimi ovirami.

46. *Verodostojne jezikovne različice*

Sporazum, ki bo enako verodostojen v vseh uradnih jezikih EU, bo vseboval jezikovno klavzulo.